

GEBIEDSANALYSE

VERBINDINGEN IN DE GEMEENTE BERKELLAND

Behouden gebieds-samenhang in het geval van sanering overwegen

11 mei 2021

Inleiding

De gemeente Berkelland en specifiek het gebied rond het dorp Ruurlo heeft een groen en luw karakter. Het gebied ten zuidwesten van Ruurlo fungeert als uitloopgebied van het dorp. Het open landschap (oude bouwgronden als essen en kampen) in combinatie met beekdalen is kenmerkend voor de omgeving Ruurlo. Aan de zuidwestzijde van Ruurlo stroomt de Baakse Beek. Aan de andere zijde van Ruurlo stromen de Slinge - met de Meibeek als zijtak. De beken wateren af op de IJssel (Gelders Genootschap, 2012).

De verbindingen over het spoor liggen in een (zand-) wegen- en padennetwerk geschikt voor het langzaam en ongemotoriseerd verkeer. Ten westen van Ruurlo (linker kaart) faciliteren ze de noord-zuid verbindingen in het gebied. Ten zuidoosten (rechter kaart) faciliteren ze de noordoost-zuidwest verbindingen in het gebied.

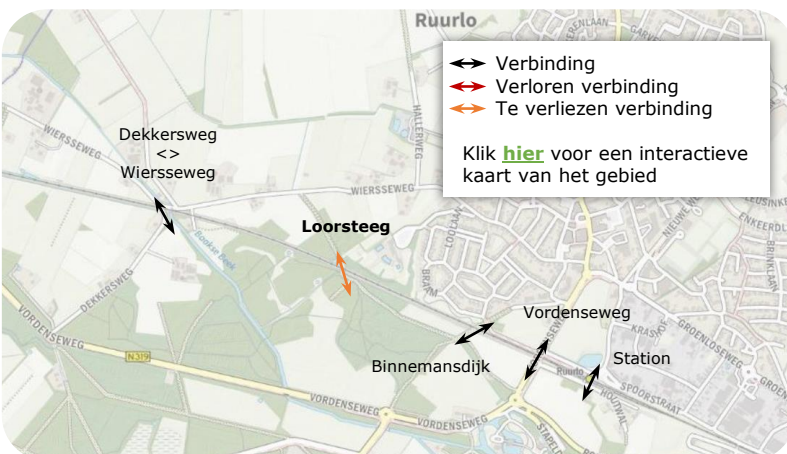
De situatie

In het verleden is het aantal verbindingen in het gebied al verarmd door het sluiten van spoorwegovergangen (zie [interactieve kaart](#)). Hiermee ontstaat een schaalvergroting in het landschap rondom Ruurlo met verlies van gebiedskwaliteit en een sterke concentratie van verschillende verkeersdeelnemers op de overgebleven kruisingen. Op moment van publicatie van deze gebiedsanalyse wordt gesproken om weer

twee verbindingen over het spoor te saneren: de Loorsteeg en de Reurinkweg.

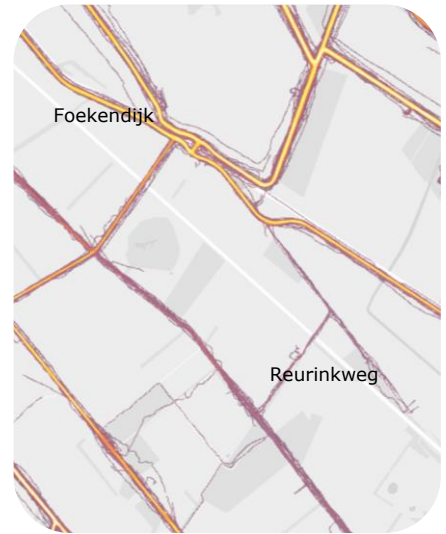
De overweg Loorsteeg is van groot belang voor ommetjes vanuit Ruurlo. Zowel wandelend als met de fiets. Die kunnen worden gedaan door de samenhang met de spoorkruisingen Binnenmansdijk en Vordenseweg. De Vordenseweg speelt hierbij vermoedelijk een ondergeschikte rol vanwege het feit dat het tweezijdige fietspad aan de zuidzijde van de N319 is gelegen langs een drukke verkeersweg en bovendien extra overgestoken zou moeten worden. De overweg maakt ook onderdeel uit van verschillende routes: 'De mooiste Landgoedwandelingen', 'Wandelen op de rand van bos en boerenland', 'Rondwandeling Ruurlo' en 'Hap en Stap Ruurlo'.

Ook voor de "Reurinkweg" is het recreatief en utilitair belang groot. De overweg kan een belangrijke schakel vervullen als vervangende fietsverbinding Ruurlo - Lichtenvoorde, die vroeger liep via de opgeheven overweg Bedelaarsweg. De overweg is nu beveiligd met zigzaghek. Deze hekken hebben tot bezwaar geleid vanuit de aangespannen ruitersport.

Overzichtskaarten spoorlijn kruisingen

Overzichtskarta ("hittekaart") geregistreerde hardloop en wandelbewegingen laat de populariteit van de verbinding Loorsteeg duidelijk zien
Bron: Strava, 2021. De kaart geeft de 'hitte' weer die wordt gegenereerd door alle verzamelde, openbare wandel en loop activiteiten in de afgelopen twee jaar. De hittekaart wordt elke maand bijgewerkt. Deze uitsnede is genomen op 4 mei 2021.

Maaswijdte

Opheffen van de Loorsteeg zou betekenen dat de afstand (maaswijdte) tot een volgende overweg veel te groot wordt en de uitlopmogelijkheden vanuit het dorp verslechteren. Opheffen van overweg Loorsteeg zou tot gevolg hebben dat tussen Dekkersweg en Vordenseweg een maaswijdte ontstaat van 1,5 kilometer. Het CROW geeft als richtlijn een maximale maaswijdte van 1 kilometer voor gebieden in de dorpsrand. Opheffing zou leiden tot een te grote maaswijdte.

Door het opheffen van de spoorwegovergang Reurinkweg zal de maaswijdte daar toenemen tot 2,3 kilometer meter. Het CROW geeft voor gebieden buiten de bebouwde kom een maximale maaswijdte van 1,5 kilometer als richtlijn.

De opgave

Om het gebied rondom Ruurlo kwalitatief in stand te houden is het belangrijk om het gebied als één geheel te laten functioneren en bewegen en ommetjes wandelen vanuit Ruurlo mogelijk te houden. Hiertoe dienen de richtlijn voor maximale maaswijdten van het CROW gevolgd te worden.

Zeker in een tijd waarin sterk gepleit wordt voor 1) goede (groene) toegankelijkheid van het landelijk gebied, om de drukte in de kwetsbare natuur te verminderen en 2) het stimuleren van vitaliteit, bewegen en sociale cohesie, zijn verbindingen over het spoor meer dan gewenst. Dit is ook in de omgevingsvisie gedefinieerd als integrale opgave (zie kader).

Uitgangspuntennotitie omgevingsvisie oktober 2020

In de omgevingsvisie staat de samenhang tussen de verschillende onderdelen en aspecten van de fysieke leefomgeving centraal. Hiervoor zijn zes (voorlopige) integrale opgaven gedefinieerd en vastgelegd in de uitgangspuntennotitie (waarvan onderstaande van belang voor gebiedsanalyse):

2. Versterken van de leefbaarheid en vitaliteit in de kernen door (...) samen met de dorpsgemeenschappen in te zetten op het behoud van kwaliteiten en verdere doorontwikkeling van de kernen waardoor de omgevingskwaliteit voor inwoners en bezoekers toeneemt.

6. Creëren van een gezonde leefomgeving en bevorderen van positieve gezondheid door een beweegvriendelijke omgeving en het versterken van sociale cohesie.

Daarnaast kan een concentratie van meerdere verkeersdeelnemers op de overgebleven kruisingen zorgen voor onveilige situaties.

De oplossing

Om de gebiedskwaliteiten en -functionaliteiten te behouden, is de minimale oplossing het creëren van een meerdere veilige verbinding in de directe omgeving van het dorp Ruurlo. Ter hoogte van de Loorsteeg door het realiseren van een spoortrap of -tunnel. Ter hoogte van de Reurinkweg dient een veilige verbinding in stand te blijven die geschikt is voor wandelaars, hippische sport en fietsers. Dit voorstel is ook opgenomen in het adviestraject richting ProRail.

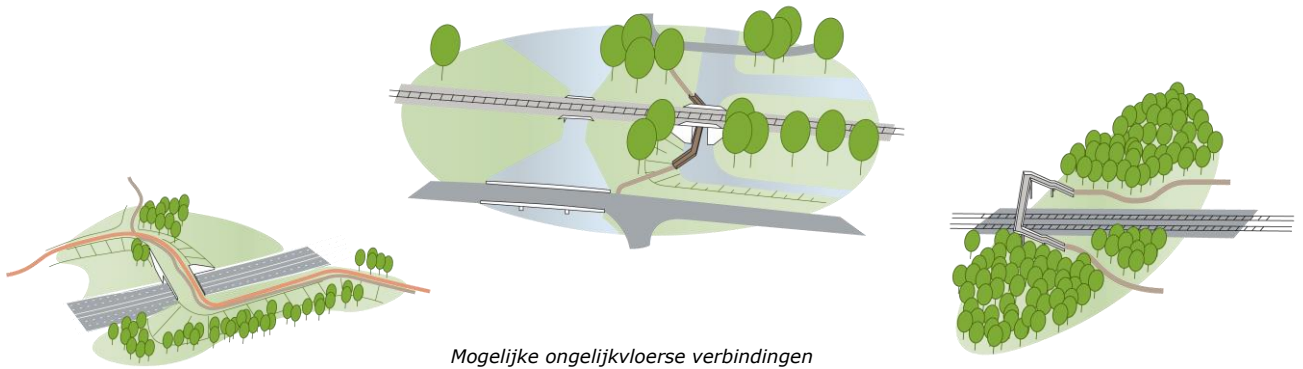
Het vervolg

Het College heeft (gedelegeerde bevoegdheid vanuit de Raad) een besluit tot onttrekking van de spoorwegovergangen aan de openbaarheid genomen. Dit besluit is genomen zonder gebiedsbenadering en participatie met belanghebbenden, zoals recreatieve belangenorganisaties, bewoners en bezoekers. Ook is het besluit genomen zonder adviestraject als opgenomen in het Afsprakenkader tussen ProRail, Ministerie IenW en recreatieve belangenorganisaties.

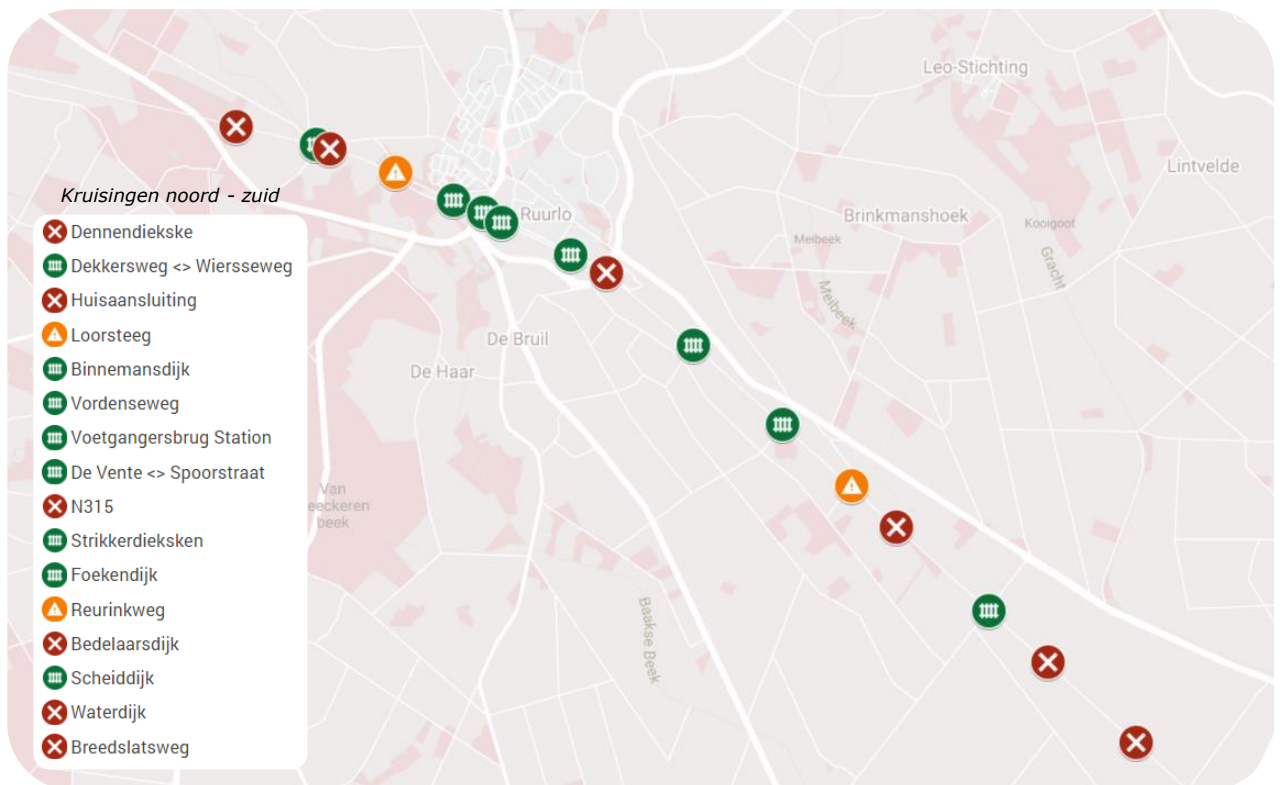
We gaan ervan uit dat het College ook een zorgvuldige procesgang voor ogen heeft. Daartoe dient het besluit tot onttrekking te worden herzien en een participatietraject met belanghebbenden, bewoners en bezoekers gestart te worden. Wandelnet is hierin belanghebbende en denkt graag mee over mogelijke oplossingen.

Zigzag-hekken bij de Reurinkweg.

Mogelijke ongelijkvloerse verbindingen
Kosteninschatting door Arcadis kan bij Stichting Wandelnet worden opgevraagd.

(Voormalig) spoorwegkruisingen Gemeente Berkelland. Bron: GoogleMaps

Ontwikkelagende Ruimtelijke lefomgeving tot 2025 (2017)

Fysieke inrichting: "Aanleg van een pad van museum MORE naar het centrum van Ruurlo en omgeving. Inmiddels is er een werkgroep opgericht die zich bezig houdt met de verbinding van het kasteel - centrum. In deze werkgroep zitten ondernemers uit zowel het centrum als daarbuiten, een vertegenwoordiger van museum MORE, een vertegenwoordiging van de Kunstkring en ambtenaren.

Dit pad zou ook langs de rand van het dorp (via zwembadterrein) getraceerd kunnen worden naar de buitenwijken aan de westkant via de **Loorsteeg**.

Aanleg Baakse belevingspad (omgeving kasteel Huize Ruurlo) Verbeteren van de route tussen het station en het centrum.

Project Baakse beek-Veengoot door het waterschap
Optioneel: landschapsplan historische buitenplaats Kasteel Huize Ruurlo. Verbeteren van o.a. zichtlijnen naar de omgeving."

Colofon

Dit is een uitgave van Stichting Wandelnet.

Contact:

Kees Zwaan
M kzwaan@wandelnet.nl
T 06 44 33 72 33

Frank Hart
M fhart@wandelnet.nl
T 06 44 33 72 33

A Berkenweg 30, Amersfoort
W www.wandelnet.nl

Niets uit deze publicatie mag worden veeelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, kopie, foto.

Amersfoort, 11 mei 2021